

КЕЛІСІЛДІ

Директордың оқу жөніндегі орынбасары

Асқашевтің Г.Н.Жақұпбекова

«15» 09 2023 ж.

БЕКІТЕМІН

Ұлытау облысы білім басқармасының

Жезқазған қаласы білім бөлімінің

Жаңадің Сәтбаев атындағы

«Т.Мекенділді» КММ директоры

К.Б.Мұқашева

2023 ж.

КҮНТІЗБЕЛІК ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

Пән: Логопедия

Тілдік қорытынды: «Акустикалық дисграфия, дислексия»

Сынып: 7, 8, 9 «Ә, Г»

Жылдық сағат саны: 68 сағат

Аптасына: 2 сағат/ 34 апта

Логопед: Райханова А.Б.

Түсінік хат

Дистграфияның әр түрлі себептермен ерекшеленеді, сондықтан түзету жұмысында да ерекшеліктері болады. И.Н.Садовникова (1997), Р.И.Лалаева (2001), Л.В.Венедиктова (2001), т.б. жазбаша сөйлеу тілін түзету логопедиялық жұмысы ақалықтың түріне, механизміне байланысты жүргізілетіні негізделген.

Акустикалық сипаттағы жазудың бұзылуын түзету жұмысында балалардың фонематикалық қабылдауын және дыбыстық талдау мен жинақтауын дамытуға бағытталған тәсілдерді қолдану қажет.

Л.Г.Парамонованың (2004) пайымдауынша артикуляторлы — акустикалық дистграфияны түзету жұмысы дыбыс айтуын түзету мен осы дыбыстарды анық етіп ажыратудан бастау керек. Сонымен қатар фонематикалық талдау, жинақтауын қалыптастыруға көңіл бөлу қажет деп есептейді. Ал, аграмматикалық дистграфияны түзету жұмысында жазбаша жаттығуларды кенінен қолдану арқылы баланың сөйлеу тілінің грамматикалық жағын қалыптастыру қажет деп санайды. Дистграфияның түріне байланысты түзету жұмысында біршама өзгешеліктер болғанмен, дистграфияның барлық түрінде ортақ бірқатар маңызды жағдайларды ескеру қажет. Біріншіден, алдымен жазу процесіне қажет операцияларды қалыптастыру қажет. Мысалы, акустикалық дистграфияда бала ұқсас дыбыстарды ажырата алмайды, сол себептен ол әріптерді алмастырады. Бұл жағдайда алдымен дыбыстарды ажыратуын дамыту қажет. Бұл жұмыс бағыты дистграфияның барлық түрінде қолданылады. Екіншіден, жұмыс барысында сақталған анализаторға сүйену қажет. Себебі, бала С-Ш дыбыстарын ажырата алмайды, өйткені есту анализаторының функциясы жеткілікті дамымаған, онда алдымен баланың көңілін артикуляциялық аппараттың қалпына, қимылына аудару керек. Яғни, мұнда көру, қимыл, сезім анализаторын жұмысқа қосу тиімді.

Акустикалық дистграфияны түзетудің негізгі міндеттері:

Естіп қабылдауын дамыту;

Дыбыс туралы ұғымын қалыптастыру, дамыту;

Фонематикалық талдау, жинақтауын дамыту,

Шағастыратын дыбыстарды ажырату дағдысын дамыту.

1-тоқсан
Дайындық деңгейі

№	Жеке сабақ/топтық сабақ	Сабақ тақырыбы	Мақсаты	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
1.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Оқу және жазу дағдыларының алғышарттарын қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Көру гнозисін, талдау мен жинақтауын дамыту; - Сөйлеу-көру функцияларын дамыту; - Оптикалық-көністіктік гнозис пен праксисті дамыту; - Көріп есте сақтауын және естіп есте сақтауын дамыту; - Оқу және жазу процесіне қатысатын танымдық аймақтарды дамыту; 	2	19.09 21.09	
2.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Оқу және жазу дағдыларының алғышарттарын қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Көру гнозисін, талдау мен жинақтауын дамыту; - Сөйлеу-көру функцияларын дамыту; - Оптикалық-көністіктік гнозис пен праксисті дамыту; - Көріп есте сақтауын және естіп есте сақтауын дамыту; - Оқу және жазу процесіне қатысатын танымдық аймақтарды дамыту; 	2	26.09 28.09	
3.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Оқу және жазу дағдыларының алғышарттарын қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Көру гнозисін, талдау мен жинақтауын дамыту; - Сөйлеу-көру функцияларын дамыту; - Оптикалық-көністіктік гнозис пен праксисті дамыту; 	2	03.10 05.10	

			<ul style="list-style-type: none"> - Көріп есте сақтауын және естіп есте сақтауын дамыту; - Оқу және жазу процесіне қатысатын танымдық аймақтарды дамыту; 				
4.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Оқу және жазу дағдыларының алғышарттарын қалыптасыру	<ul style="list-style-type: none"> - Көру гнозисін, талдау мен жинақтауын дамыту; - Оптикалық-көністіктік гнозис пен праксисті дамыту; - Сөйлеу-көру функцияларын дамыту; - Көріп есте сақтауын және естіп есте сақтауын дамыту; - Оқу және жазу процесіне қатысатын танымдық аймақтарды дамыту; 	2	10.10 12.10		
5.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Оқу және жазу дағдыларының алғышарттарын қалыптасыру	<ul style="list-style-type: none"> - Көру гнозисін, талдау мен жинақтауын дамыту; - Сөйлеу-көру функцияларын дамыту; - Оптикалық-көністіктік гнозис пен праксисті дамыту; - Көріп есте сақтауын және естіп есте сақтауын дамыту; - Оқу және жазу процесіне қатысатын танымдық аймақтарды дамыту; 	2	17.10 19.10		
6.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Оқу және жазу дағдыларының алғышарттарын қалыптасыру	<ul style="list-style-type: none"> - Көру гнозисін, талдау мен жинақтауын дамыту; - Сөйлеу-көру функцияларын дамыту; - Оптикалық-көністіктік гнозис пен праксисті дамыту; - Көріп есте сақтауын және естіп есте сақтауын дамыту; 	2	24.10 26.10		

		- Оқу және жазу процесіне қатысатын танымдық аймақтарды дамыту;		
--	--	---	--	--

2-тоқсан

Фонетикалық, лексика-грамматикалық деңгей

№	Жеке сабақ/топты к сабақ	Сабақ тақырыбы	Мақсаты	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
1.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Дауысты дыбыстар мен әріптер	- Дауысты дыбыстар және әріптерді ажырату дағдыларын бекіту; - Естіп және көріп қабылдау арқылы дыбыстың айтылуын нақтылау дағдыларын бекіту; - Дыбыстық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту;	2	07.11 09.11	
2.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Жуан және жінішке дауысты дыбыстар	- Жуан және жінішке дауысты дыбыстарын ажырату; - Естіп және көріп қабылдау арқылы дыбыстың айтылуын нақтылау дағдыларын бекіту; - Дыбыстық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту;	2	14.11 16.11	
3.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Қатан, ұяң, үнді дауыссыз дыбыстары	- Қатан, ұяң, үнді дауыссыз дыбыстарын ажырату; - Естіп және көріп қабылдау арқылы дыбыстың айтылуын нақтылау дағдыларын бекіту; - Дыбыстық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту;	2	21.11 23.11	

4.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Бұрын және тасымал	- Бұрын мен тасымал ұғымдарын ажырату; - Сөздерді дұрыс тасымалдау дағдыларын дамыту;	2	28.11 30.11	
5.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Сөйлем және сөз	- Сөз және сөйлем ұғымдарының айырмашылығын ажырату; - Дыбыстардың, бұлындардың, сөздердің, сөйлемнің графикалық белгісін ажырату дағдыларын бекіту;	2	05.12 07.12	
6.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Синонимдер	- Синоним сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу; - Жаңа сөздерді дұрыс қолдана алуды, бір-бірімен мағыналық жағынан байланыстыра алуды жаттықтыру;	2	12.12 14.12	
7.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Антонимдер	- Антоним сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу; - Жаңа сөздерді дұрыс қолдана алуды, бір-бірімен мағыналық жағынан байланыстыра алуды жаттықтыру;	2	19.12 21.12	
8.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Омонимдер	- Омоним сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу; - Жаңа сөздерді дұрыс қолдана алуды, бір-бірімен мағыналық жағынан байланыстыра алуды жаттықтыру;	2	26.12 28.12	

3-тоқсан
Лексика-грамматикалық деңгей

№	Жеке сабақ/топтық сабақ	Сабақ тақырыбы	Мақсаты	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
1	Топтық сабақ Жеке сабақ	Турақты сөз тіркестері мен көп мағыналы сөздер	- Турақты сөз тіркестері мен көп мағыналы сөздерді ажырата білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану; - Сөздің тура және ауыспалы мағыналарын ажырату;	2	09.01 11.01	
2	Топтық сабақ Жеке сабақ	Күрделі сөздер (біріккен сөз, көс сөз, қысқартқан сөз)	- Күрделі сөздердің түрлерін ажырата алу (біріккен сөз, көс сөз, қысқартқан сөз) дағдыларын дамыту; - Күрделі сөздерді ажырата білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану;	2	16.01 18.01	
3	Топтық сабақ Жеке сабақ	Сөз құрамы. Түбір мен қосымша	- Түбір мен қосымшаны ажырату; - Түбір сөз және түбірлес сөздерді ажырату; - Журнақ және жапқау туралы білімдерін бекіту; - Сөзжасам, сөзөзгерту дағдыларын жетілдіру;	2	23.01 25.01	
4	Топтық сабақ Жеке сабақ	Тәуелдік жапқаулары	- Тәуелдік жапқауларын дұрыс қолдану дағдыларын дамыту; - Сөзжасам, сөзөзгерту дағдыларын жетілдіру;	2	30.01 01.02	
5	Топтық сабақ Жеке сабақ	Көптік және жіктік жапқаулары	- Көптік және жіктік жапқауларын дұрыс қолдану дағдыларын дамыту;	2	06.02 08.02	

6	Топтық сабақ Жеке сабақ	Зат есім және оның түрлері	<ul style="list-style-type: none"> - Сөзжасам, сөзөзгерту дағдыларын жетілдіру; - Зат есім және оның түрлерін (дара және күрделі зат есім, жалпы есім, жалқы есім) ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдануды белсендіру; - Жана сөздерді дұрыс қолдана алуды, бір-бірімен мағыналық жағынан байланыстыра алуға жаттықтыру; 	2	13.02 15.02		
7	Топтық сабақ Жеке сабақ	Сын есім және оның түрлері	<ul style="list-style-type: none"> - Сын есім және оның түрлерін (дара және күрделі сын есім) ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдануды белсендіру; - Жана сөздерді дұрыс қолдана алуды, бір-бірімен мағыналық жағынан байланыстыра алуға жаттықтыру; 	2	20.02 22.02		
8	Топтық сабақ Жеке сабақ	Етістік және оның шақтары (Осы шақ, келер шақ, өткен шақ)	<ul style="list-style-type: none"> - Етістік және оның шақтарын (осы шақ, келер шақ, өткен шақ) ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдануды белсендіру; - Жана сөздерді дұрыс қолдана алуды, бір-бірімен мағыналық жағынан байланыстыра алуға жаттықтыру; 		27.02 29.02		
9	Топтық сабақ Жеке сабақ	Үстеу	<ul style="list-style-type: none"> - Үстеуді мағынасына қарай ажырата алу дағдыларын дамыту; - Жана сөздерді дұрыс қолдана алуды, бір-бірімен мағыналық жағынан байланыстыра алуға жаттықтыру; 		05.03 07.03		

10	Топтық сабақ Жеке сабақ	Шылау	- Сөз бен сөзді, сөйлем мен сөйлемді байланыстыратын шылауларды дұрыс қолдануға жаттықтыру; - Жазбаша сөйлеу тілінде шылауларды дұрыс қолдану дағдыларын қалыптастыру;	12.03 14.03	
11	Топтық сабақ Жеке сабақ	Одағай және еліктеуіш сөздер	- Сөйлемде одағай, еліктеуіш сөздерді ажырату және қолдану дағдыларын дамыту; - Жана сөздерді дұрыс қолдана алуды, бір-бірімен мағыналық жағынан байланыстыра алуға жаттықтыру;	19.03 20.03	

4-тоқсан

Синтаксистік деңгей

№	Жеке сабақ/топтық сабақ	Сабақ тақырыбы	Мақсаты	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
1.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Сөйлем	- Сөйлемнің құрылымын талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту; - Сөйлемдердегі сөздердің санын, кезектілігін белгілеу; - Тірек сөздер арқылы сөйлем құрау; - Сөйлемдерді графикалық сызбалармен сәйкестендіру немесе графикалық сызбаға сәйкес сөйлем құрау дағдыларын дамыту;	2	02.04 04.04	

2.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Хабарлы, сұраулы, лепті сөйлем	<ul style="list-style-type: none"> - Хабарлы, сұраулы, лепті сөйлем түрлерін ажырату; - Сөйлемдерді графикалық сызбалармен сәйкестендіру немесе графикалық сызбаға сәйкес сөйлем құрау дағдыларын дамыту; 	2	09.04 11.04	
3.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Жай және құрмалас сөйлем	<ul style="list-style-type: none"> - Жай және құрмалас сөйлемдерді ажырату; - Тірек сөздерді қатыстыра отырып, сөйлем құрау дағдыларын дамыту; 	2	16.04 18.04	
4.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Жай және жайылма сөйлем	<ul style="list-style-type: none"> - Жай және жайылма сөйлемдерді ажырату; - Тірек сөздерді қатыстыра отырып, сөйлем құрау дағдыларын дамыту 	2	23.04 25.04	
5.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Мәтін және оның құрылымы	<ul style="list-style-type: none"> - Мәтін құрылымын талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту; - Ауыстырылып берілген мәтін бөліктерін қалпына келтіру; - Мәтінді толықтыру; - Жеке сөйлемдерден мәтін құрастыру дағдыларын бекіту; - Тұтас мәтіннен сөйлемдерді ажырату; 	2	30.04 02.05	
6.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	<ul style="list-style-type: none"> - Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау дағдыларын дамыту; - Тірек сөздерді қатыстыра отырып, әңгіме құрау дағдыларын дамыту; 	2	04.05 06.05	

7.	Топтық сабақ Жеке сабақ	Тыныс белгілері	<ul style="list-style-type: none"> - Тыныс белгілерін (нүкте, үтір, сұрақ белгісі, леп белгісі) дұрыс қою; - Мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану дағдыларын дамыту; 	2	14.05 16.05	
----	----------------------------	-----------------	---	---	----------------	--

Жогонед: Райханова А.Б.